

משרד החינוך והתורה - תחלוקה לתרבות תורה

ג ל ו ו ג ר ת ל ע י ו ה ב פ ר ש ת ה ש ב ו ר פ
ב ש ר י כ ת נ ח מ ה ל י ב ר ב י צ
ש ב ת ה ע ש ר י מ ו ת ש ע

צו (תש"ל)

ש ל מ י מ

א. למבנה פרשתנו

הסוד סדר הקרבנות בפרשת ויקרא לסדר הקרבנות בפרשתנו:

בפרשת ויקרא	בפרשת צו
תורה חטאת (פרק א)	זיבים נוספים בעולות (א-ו)
המנחה (פרק ב)	" " " " " " (א-ז)
השלמים (פרק ג)	נחטאות (ז-כב)
החטאת (פרק ד)	נחטאות (ז-כב)
האשם (פרק ה)	בשלמים (ז-כא-כ)

x התוכל להסביר את שוני הסדר מחוץ חשוני שבאופנים של שתי הפרשיות?

ב. ו"א, וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב לך

הקשה בעל העמק דברי:

אשר יקריב לך הוא מיותר, שהרי כל הקרבנות בלתי לה' לבדו?

התוכל לישוב קושינו, בעזרת דברי רמב"ם, כפי שנאמר בפסוקים?

ג. ו"ב, אם על תודה יקריבנו וחקריב על זבח התודה חלות מצות כלולות בשמן

הסוד ויקרא א' ג' אם עולה קרבנו

" ב' ה' ואם מנחה על חטאת קרבנו

" ד' ו' ואם מנחה מהחטאת קרבנו

" ג' א' ועם זבח שלמים קרבנו

מקשה בעל "שם עולם" לפסוקנו:

לכאורה על (על תודה) מיותר, היות לו לומר: אם תודה יקריבנו, אך לשון

המקרא לבדו ולשון חכמים לבדו.

1) הסבר כיצד הוא מיישב את קושינו?

2) פעמים נאמר בפסוקנו 'על', האם הוראת שנייהם שוח?

ד. מ"ו, ובשר זבח תודה שלמיו ביום קרבנו יאכל

הנחילי הירץ ויזלו מלת יום על שלש דרכים:

האחד יום של מעשה בראשית שנתו, כל יום שנתו ומחולל מערב עד ערב, כמו (בר' א')

" יוחי ערב ויחי בקר יום אחד"

השני כל כ"ד שעות חס, ומ' בתחילתו סתם שלחילו, והוא סעה לעת, כמו

שחצריים עד הצהרים כל חס, מ' סוף חסם, כל יום שלם, כל יום מידת זמן

של יום ולילח.

והשלישי שם פרטי לזמן האור.

דבר מצוות התורה נוספים על יום של מעשה בראשית מערב ועד ערב...

1) האם ראייה מן המקרא לתדאית השלושה של 'יום'?

2) לאיזה משלוש החוראות של יום מכונה פסוקנו?

ה. מ"ו, ובשר זבח תודה שלמיו ביום קרבנו יאכל לא יניח סמנו עד בקר

תרמ"ם סורת נבוכים ג' פרק מ"ו

... ומפני הגדלת הקרבן, שלא יחיה במאס ובבזה, צוח להפשיט תעולה ולרחוץ

הקרב והכרעיים, אפי"ם שלם בשמים, ותמצא זאת הכוונה ישמרה תמיד, ויזחיר

למנה (שלא כ' א' י"ב) "באמריכם" שלח"ה סגואל הוא וניבג בזבח אכלו". והוא

הטעם גם כן שלא יאכל קרבנו עהל ולא שמה ולא יאכל אחר שסמא, ולא יאכל אחר

זמנו, ולא כשיחשוב על יום השנה, ועל הכל במקום מיוחד;

אבל תעולה שחיא כזוה"ל, לא תאכל כלל, ופח שיקריב בשביל חטא, והוא החטאת

והאשם, לאכל בערב, ויום שחצתו ולילך לבד, אבל השלמים שחם למטה שחם,

והם קדשים קלים יאכלו בכל ערב שלים לבד, והאכלו ממחרת היום, לא אחר-כך,

מפני שאחר-כך יקבלו יתמנה פסדו.

ספר החינוך

וגם מלבד זה יש בדבר רמז אל הבטחון בשם ה' שלא יהיה אדם חרוד עצמו במאכלו יותר מדי להצניעו ליום מחר, בראותו כי הוא צריך לכלות בשם קהלים משעברה שעתו כל'ון גמור, ולא רצה שחנה בו בריח אחרת, לא אדם ולא בחמה.

רלב"ג

ראוי שידע שאין הכוונה בזה (בחלק הראשון של ספרנו) שיאכל קודם בא הלילה, שכבר אמר אחר זה "לא יניח ממנו עד בקר" אבל יהיה גבול אכילתו עד סוף הלילה, והסיבה כי אז יהיה חבשו יותר נבחר ממה שיחנה כשיעבור על האיסור.

אברבנאל

היה זה (המצוה הנאמרת בפסוקנו), כדי למרסם הנפש וזה שהבעל שלמי תודה, כשרואה ששלם ו אין נאכלים אלא ליום ולילה, הוא מזמין על שלמי תודתו אחר ואחריו לאכול ולשמן עמו, והוא זה שכתבנו על מה היה חודתו, והוא יגיה לחם חסדים וחבלי אמת שעתה עמו ה' והחיותם בקהל עם ובמשבזקבים יהלוחה ואלו היו שלמי תודה נאכלים כשאר השלמים לשני ימים ולילה אחד, לא היה הבעל מזמין לשום אדם, כי לשני ימים ולילה בבית אחד יאכל (שמות י"ב ט"ח), אבל בראותו הכשר והלחם רב בביתו, ושלא יאכל אלא ליום ולילה אחד, נחמתי שקרא ימים ממודעיו ואחרות סרעתו לאכול, פן יהיה ליום המחרת ללעג ולקלס לבני אדם, הרואים אותו שורף במות גדול מתודת שלמיו, ואת אחריו ואחריו לא יאכל.

- 1) הסבר שאין דברי הרמב"ם "אבל השלמים שהם למטה מהם (-מחמת ואשם) יאכלו ממחרת היום ולא אחר כך" סותרים את פסוקנו?
- 2) הסבר שאין בדברי הרמב"ם "ולא יאכל קרבן סמא ולא יאכל אחר טמא" כפילות, אלא שמדבר על שני אסורים שונים?
- 3) כמה דעות שונות הובאו לעיל בטעם אסור זה של אכילה חוץ לזמנו? מה ההבדל שביניהן?
- 4) במה שמתם אברבנאל בפסוק שבשמות י"ב שלא ללמד משוטף?
- 5) נראה שויזל בהביאו את הפסוק ממלוי סתרה את הכוונה עצמו. במה?

ר' נפתלי הירץ ויזל באור

נראה שהזוהר תודה ושלמים ראוי לו לתקדש קהלים שיאכלו עמו, כדי שלא יבוא לידי נותר, ורמז לדבר (משלי ד ט"ו) "דבתי שלמים עלי, היום שלמתי נדרי, על כן יצאתי לקראתך לשחר פגורי ואמצאך" כלומר צריך אני לארחבים ורעים שיאכלו אתי, וזהו שקרא אותו הכתוב תמיד "דבתי תודה" "דבתי שלמים" ללמדנו שחסן תמיד זבח משפחה, לספק מעשיו בקהל עם, כל כשר תבקר הגדול כשיאכל ליום ולילה עם לחמי תודה צריך לו אוכלים שלא יבוא לידי נותר.

ט"ז, ואם נדר או נדבה קרבנו, ביום הקריבו את זבתו יאכל וממחרת

תבאר

...כתב רבנו ישעיה הראשון בפירושו לתורה בחגים שבה הוא קבלה בידו אדם מפי איש עו משח רבנו, ששלמים נאכלים לשני ימים ולילה אחד, ולדברינו מלבד הקבלה חזר מפורש במקרא.

חשוב להסביר היכן תודה מפורש במקרא? (בפרקנו)

שובת נא לשלוח לחמה ליבויז, קריאת משתה וירושלים